

Infobulletin

Leden werven en vasthouden!

Bijlage PR en Programma

tinpagina op de website van de Fotobond) of op basis van persoonlijke gesprekjes of inschattingen kan helder maken wat er leeft.

TIP: Als clubbestuurder weet je natuurlijk ook precies wie in jouw club welke kennis en vaardigheden heeft.

Met die gegevens ga je aan de slag om programma-elementen te bedenken die voldoen aan de clubwensen. Voorwaarde voor clubactiviteiten (het jaarprogramma) is op de eerste plaats "het moet leuk zijn", maar daarnaast dient het ook leermogelijkheden te bevatten voor ieder, op technisch, fotografisch, organisatorisch, en andere gebieden. Enkele voorbeelden:

- Een foto uitstapje kan je opleuken met wat extra opdrachtjes (waar je naderhand in de resultaatbespreking extra aandacht aan geeft) zodat mensen die daar behoefte aan hebben wat kunnen opsteken over technische kennis (camera-instellingen) en of standpuntkeuze etc.
- Ditzelfde geldt voor een avondje table-top fotografie.
- Zulke activiteiten kan je ook laten voorafgaan door een half uurtje instructie over een onderwerp wat je via die opdrachtjes extra aandacht wil geven (en die instructie laat je natuurlijk geven door iemand (uit de eigen club?) die er verstand van heeft.).
- een spreker niet enkel 'consumenten' maar laten vervolgen met opdrachtjes in het verlengde van het gepresenteerde.
- Sterker nog, je kan een spreker uitnodigen om zijn/haar specialisme wat in het verlengde ligt van de clubwensen.

Vanzelfsprekend moeten clubactiviteiten enthousiasmeren!

Die clubprojecten, waarbij ieder boven zijn/haar eigen kunnen uit groeit, zijn het boeiendst en ook het meest bevredigend.

Waarom?

Het is de kunst vooraf een inschatting te maken hoe een activiteit gaat (be)vallen.

Dat kan door de "waarom"-vraag te stellen.

Als je de vraag "waarom" je een activiteit organiseert kan beantwoorden met '*het is leuk*', dan is er een goeie kans dat het aansluit bij dat wat je leden waarderen.

Probeer eens zo tot een jaarprogramma te komen:

- inventariseren van wensen,
- comprimeren en
- vervolgens vertalen naar activiteiten.

De eerste stap kan je zelf organiseren, maar mogelijk kan je ook gebruik maken van (delen van) de verenigingsscan die je kan downloaden van de infobulletin pagina op de website van de Fotobond.

Die laatste twee stappen zijn het moeilijkst!

En misschien (waarschijnlijk?) vindt niet iedereen alles even leuk. Dat kan geen reden zijn om het dan maar niet serieus aan te pakken.

TIP: 100% tevredenheid is nauwelijks te bereiken.

- De activiteiten van je club kan je gebruiken voor PR: om je club te promoten voor nieuwe leden, of
- voor expositiemogelijkheden,
- of...

Het jaarprogramma is het visitekaartje van de fotoclub.

Dat geldt ook als je jaarprogramma maar '*lala*' of '*zozo*' is....

De activiteiten zorgen er voor dat leden (actief) blijven en dat nieuwe leden er bij willen komen.

PROGRAMMA IDEEËN MET PR KWALITEITEN

→ SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

Een goede methode om aandacht te krijgen in de regio is de inzet van de club voor sociale en maatschappelijke doelen. Zo zijn er clubs die regelmatig door hun gemeentebestuur worden gevraagd om (gratis) fotografische (digitaal) materiaal aan te leveren voor bijvoorbeeld de in de gemeente aanwezige cultuurobjecten, zoals standbeelden.

Ook het fotografisch vastleggen van buurtrenovaties, de bouw van een brug, de aanleg van een spoorlijn, de bouw van een groot gebouw, etc. is leuk om te doen. De gemeente zal mogelijk interesse hebben in de foto's, evenals de opdrachtgever van een project en de toekomstige eigenaar ervan.

TIP: De club wordt bekend- in de regio en zo'n activiteit is interessant voor de leden!

→ KUNSTRROUTE EN KUNSTENAARS

Bijna elke gemeente heeft een 'Kunst route', waar lokale kunstenaars hun werk tonen. Natuurlijk kan elke fotograaf hier individueel aan deelnemen, maar ook een fotoclub kan dit evenement aangrijpen om lokale bekendheid te verkrijgen of te vergroten.

En om prachtig fotowerk aan de bezoekers te tonen.

De meest recente fotoboeken liggen natuurlijk ter inzage klaar voor de bezoekers!

TIP: Het als fotoclub samenwerken met een lokale kunstenaar kan een prachtig fotoboek opleveren. De samenwerking met een dichter kan resulteren in gedichten en daarbij geselecteerde foto's, gemaakt door leden van de club!

→ FOTOJAARBOEK

De meeste clubs tonen hun werk graag. Een fotoboek is daar uitstekend geschikt voor. Er zijn clubs die elk jaar een Fotojaarboek maken, dat verslagen van activiteiten bevat, contactinfo en natuurlijk de uitnodiging lid te worden!

TIP: Een foto(jaar)boek kun je als PR-activiteit neerleggen in de wachtkamers van huisartsen en specialisten, de bibliotheek, het ziekenhuis en in de praktijken van tandartsen en fysiotherapeuten.

→ TENTOONSTELLINGEN

Wat te doen met alle foto's die we in de club maken? Jazeker: exposeren!

Een expositie kan een dure aangelegenheid zijn, maar dat is beslis niet altijd het geval. De aanschaf van ca 30 gelijke fotolijsten van 40x50 cm (het Fotobond formaat) kan over meerdere jaren plaatsvinden en hoeft niet veel te kosten.

TIP: Een gelijk passe-partout formaat voor exposities en fotobesprekingen in de club werkt heel goed!

TIP: Passe-partouts zijn nogal kostbaar. Centraal inkopen door de club zorgt voor een flinke korting en kan een reden te meer zijn voor aspirant leden om toe te treden!

TIP: Het is niet nodig elke foto achter een eigen passe-partout te plaatsten. Voor fotobesprekingen binnen de club kan gebruik gemaakt worden van een zelf gemaakt wissel-passe-partout!

Een geschikte expositie locatie is vaak goed te vinden:

- een tijdelijk leegstaand pand (overleg met de makelaar);

- de lokale galerie (desnoods voor slechts één weekend per jaar);
- een buurthuis e.d.;
- het gemeentehuis;
- een verzorgingsinstelling of een ziekenhuis;
- de gangen van het lokale theater.

Op de website van de Fotobond (pagina "Taakgroep wedstrijden en exposities") is meer informatie te vinden over het organiseren van exposities.

Tip: Het mooiste is een langdurige relatie met de beheerder van een locatie aan te gaan, waardoor een permanente of een periodiek terugkerende expositie georganiseerd kan worden.

TIP: Elke expositie wordt natuurlijk door de expositiecommissie, aangevuld met wisselende vrijwilligers, georganiseerd en ingericht! En is aangegeven hoe belangstellenden in contact kunnen komen met de club (websiteadres)!

→ WEDSTRIJDEN VOOR NIET-LEDEN

De belangstelling voor fotografie en voor alle soorten wedstrijden is vaak enorm. Publicatie van een te houden wedstrijd in de lokale bladen kost niets en bereikt de gehele bevolking van de eigen gemeente en de aanpalende gemeenten. En dat kost vaak niets!

De prijzen die de club kan toekennen voor de hooggeplaatste ingezonden foto's kan bestaan uit een vergroting, evt op canvas, maar zeker kan ook een jaar gratis lidmaatschap worden aangeboden!

TIP: Bij publicaties in de lokale bladen, zorg je er natuurlijk voor ook een foto aan te leveren!

TIP: Bekendmaking van de gewonnen prijzen en de bijbehorende foto's: tijdens de prijsuitreiking en in de lokale bladen. Met de winnende foto erbij!

→ OPEN AVOND

Jaarlijks kan een openavond gehouden worden: een goede mogelijkheid om belangstellenden kennis te laten maken met wat de club doet, met de clubleden en het bestuur.

Er is altijd wel één avond dat het programma toestaat dat belangstellenden kunnen binnenwippen, zonder dat het programma van die avond er onder lijdt. Denk maar aan de eerste clubavond in het nieuwe seizoen, een avond dat een 'spreker' van buiten de club is uitgenodigd (na afloop een kopje koffie en de clubfolder voor de belangstellenden) en een avond dat de resultaten van een foto-trip worden getoond.

Natuurlijk wordt de open-avond bekend gemaakt in de lokale bladen. Met een foto erbij.

→ MAANDELIJKSE PUBLICATIE 'FOTO VAN DE MAAND'

Veel clubs kennen een interne fotocampetitie, bijvoorbeeld 'de foto van de maand'.

De lokale bladen nemen die graag op, met een korte toelichting en de verwijzing naar een contactadres en de website. Natuurlijk dingen alle 'foto's van de maand' aan het einde van het jaar mee naar de verkiezing van de 'foto van het jaar'.

TIP: Die foto kan mooi de omslag sieren van het fotojaarboek.

→ JAARLIJKSE PUBLICATIE VAN HET JAARPROGRAMMA

Elk jaar zijn er wel nieuwe activiteiten opgenomen in het jaarprogramma. Een korte beschrijving van het programma en een pakkende foto erbij, willen de lokale bladen best plaatsen. Met een contactadres of de website.

ACTIE MET LOKALE ONDERNEMERS.

In de regio van de club is altijd wel iets te doen. Een ondernemer start of breidt uit, een bedrijf werft nieuwe afnemers, een ziekenhuis opent een nieuwe specialistische polikliniek, een nieu-

we school wordt gebouwd. Zoek eens contact en kijk of je elkaar een dienst kan bewijzen. Dat kan resulteren in een korte of langlopende relatie. En mogelijk tot korting voor de leden.

MEER PROGRAMMA IDEEËN

❖ **DOE-AVOND:**

- 'Table top' fotografie (stillevenns, voorwerpen, effecten met chroom, folie of water.)
- Portret
- Macro
- Studio-avond / flits avond
- passe-partout snijden

SPREKERS.

Interne en externe sprekerslijst, zie de website, pagina 'Taakgroep Opleiding en sprekers'.

Probeer een spreker te vinden die past in een lopende of komende clubactiviteit.

Denk eens aan: sprekers uit de amateurfotowereld (andere club in de regio), professionele fotografen, kunstenaars en galeriehouders.

❖ **UITWISSELING MET ANDERE CLUB.**

Ga eens met een club-delegatie op bezoek bij een club in de buurt. Misschien ook een onderlinge gezamenlijke wedstrijd organiseren? Met een externe jury? Of samen een expositie organiseren en inrichten?

❖ **THEMA-FOTOGRAFIE.**

Vraag de leden jaarlijks een foto te maken, passend binnen een thema. Denk eens aan: 'beweging', 'snelheid', 'overgave', 'industrie', etc.

❖ 'De Hoge Hoed'

- elk clublid *doet* een briefje in de hoge hoed met zijn thema-idee
- elk clublid *trekt* een briefje uit een hoge hoed en maakt een foto op basis van het idee van een mede-clublid. Ieder krijgt dus een andere opdracht.

❖ **SERIE VAN 5-MET-SAMENHANG.**

❖ **Kettingfoto**

In diverse varianten. Foto maken en laten zien aan alleen de volgende, versus telkens de volgende stap in de club bespreken. Afronden met een tentoonstelling, een AV-show of een boekje. Stimuleert de creativiteit geweldig!

❖ **FOTOGRAAF VAN HET JAAR, FOTOGRAAF VAN DE MAAND (M/V).**

(Met een interne / roulerende jury of met externe juryleden.)

❖ **DE KWARTAAL-FOTO (IN DE KRANT!)**

❖ **WEDSTRIJDEN VAN DE FOTOBOND EN INTERNATIONALE WEDSTRIJDEN.**

Deelnemen in clubverband. Zie de website van de Fotobond: Taakgroep wedstrijden en exposities en Gespreksgroep FIAP.

❖ **Andere clubs**

Samenwerken bij presentaties en/of gezamenlijke fotobesprekingen
Uitwisselingen (want commentaar van 'vreemden' op je werk is verfrissend)

❖ **Bespreekavond**

'Je favoriete fotograaf' (je ziet diverse stijlen en inspirerend werk)

❖ **Interne workshop**

'Ken je Camera'' (ergens op pad gestuurd worden en na 1 uur mag je slechts 1 foto inleveren/mag er slechts 1 foto op je kaartje staan).

❖ **BONDSMENTOR.**

Overweeg gebruik te maken van een Bondsmentor. Zie de website van de Fotobond: Taakgroep Opleiding en Sprekers.

❖ **FILM AVOND**

Met films/documentaires over interessante fotografen.

- ❖ **GEDICHT EN FOTO.**
Ieder krijgt een kort gedicht en maakt daar een foto bij. Bijvoorbeeld op basis van een limerick of Haiku (Japans 17-lettergeeps gedicht).
- ❖ **KUNSTZINNIGE INSPIRATIE.**
Geef de leden een afbeelding van een kunstobject (schilderij, foto, beeld, bloem) en vraag het lid zich daardoor te laten inspireren tot een eigen foto. Bekijk het resultaat *samen* met de inspiratiebron.
- ❖ **FOTO-SPEL.**
Maak een kort verhaal. Knip dat in zo veel stukjes als er deelnemers zijn. Laat ieder op basis van zijn verhaal-deel een foto maken. Houd het verhaal als geheel geheim! Als de foto's klaar en ingeleverd zijn (bij de activiteiten-leider), leest deze het gehele verhaal voor en toont de bijpassende foto's. Raad ook eens wie de maker is van elke foto.....
- ❖ **FOTOTRIPS.**
Er zijn websites in België, Duitsland en ook in Nederland die goede foto-locaties noemen. Die informatie is niet altijd actueel, dus pas wel op en check de actualiteitswaarde voordat je er met de club heen trekt.
- ❖ **WERKGROEP.**
Als iemand een bijzondere interesse of vaardigheid heeft, is die persoon mogelijk bereid een (al dan niet) tijdelijk werkgroepje te leiden. Na afloop worden de resultaten natuurlijk aan de hele club getoond en vertelt men over de opgedane ervaringen.
- ❖ **DIGITAAL NABEWERKEN VAN FOTO'S.**
  - Elk jaar komen er nieuwe versie uit van de populaire programma's. Vraag een kenner in de club daarover te vertellen.
  - Een paar regelmatig voorkomende lastige zaken, kun je in een extra avond of bij iemand thuis aandacht geven: RAW-conversie, na-verscherpen, donker deel oplichten, licht deel donkerder maken, fotobestand groter/kleiner maken, foto klaarmaken voor print-service, foto klaar maken voor de clubwebsite.
  - Workflow-besprekingen (kleurenruimte gebruiken, back-ups maken, planmatig werken, foto presentatievormen)
- ❖ **SPECIFIEKE FOTOGRAFISCHE INTERESSES.**
Voeg een programmaonderdeel toe over een niet algemeen beoefende fotografisch deelgebied: architectuur, model, portret, kinderen, natuur, macro, reis, z/w, stereo, audio/visueel, etc.
- ❖ **Werkgroep**
Differentieer in de club door groepjes te formeren. Dat brengt gelijkgestemde zielen bij elkaar. Laat hun resultaten regelmatig aan de club tonen!
Onderwerpen voor een werkgroep, o.a.:
  - voor organisatiedingen, techniek, kennis, diepgang en verdieping, intensiteit
  - foto-inhoudelijk zoals portretgroep, natuurgroep, modelgroep, urbex.
- ❖ **ZELFPORTRET.**
- ❖ **EVENEMENT.**
  - Bezoeken: ga met elkaar naar een evenement en maak representatieve evenement foto's.
  - Organiseren: Maak eens een buiten-expositie. Dat kan kosten effectief (= goedkoop) met foto's geprint op weerbestendig materiaal zoals kunststof spandoeken. Laat zo iets vooral samenvallen met een braderie of een gemeentelijke festiviteit.
- ❖ **Praatavond**
waarop onderling ideeën uitgewisseld worden.
- ❖ **Fotowandeling** (met foto opdrachten, en afsluitende bespreking)
- ❖ **Fotobesprekavonden**
  - Voorbereid door enkele leden /vooraf digitaal inleveren (Dropbox!)
  - Bespreking niet plenair, maar in groepjes zodat er meer tijd per foto is en meer

mensen hun mening (moetn) geven.
- Door iemand van buiten de eigen club.

❖ **Internet cursus**

Div. cursussen zijn te volgen via internet. Doe dat samen met 2 of meer leden.
Gezellig en leerzaam!

Voorbeelden:

<http://gratiscursus.be/>

<http://tv.adobe.com/>

<http://cursus.fotobeurs.com/fotografie/>

<http://www.autiek.info/TenC/>

(status eind 2013)

TIP: Maak degene die niet mee wil doen (samen met enkele wél-willenden) lid van een commissie om een volgende activiteit te organiseren.

Meer ideeën gewenst?

- Neem contact op met een Bondsmentor (de lijst met de Bondsmentoren in de buurt staat op de website van de Fotobond: Taakgroep Opleiding en sprekers)
- Praat eens met iemand van de Taakgroep Bestuurlijke ondersteuning, zie de website van de Fotobond: Taakgroep Bestuurlijke ondersteuning.

WEBSITE

Een goede en relatief eenvoudige manier om PR te bedrijven is de opzet van een website. Dit komt ook de service aan de leden ten goede en maakt de informatieverstrekking aan de leden eenvoudig.

➔ **EIGEN PROGRAMMATUUR**

Op dit moment is het maken van een website geen activiteit meer waarvoor specialistische kennis nodig is. Er is voldoende eenvoudige programmatuur voor ca € 50 te koop die volgens het WYSIWYG ("What you see is what you get") principe werkt. Veel mensen die goed met een tekstverwerker overweg kunnen, zijn na een korte leerperiode in staat een eenvoudige website te maken. De meeste actuele website programma's zorgen er voor dat ook de net gemaakte of aangepaste website op het internet wordt geplaatst (het 'uploaden').

Het vinden van een bedrijf die de website toegang geeft tot het internet, de 'provider', is eveneens snel en goedkoop gevonden: voor € ca 80 p.j. is je website gehuisvest (dat heet 'hosting') (status 2013).

TIP: Als de club de programmatuur aanschafte en de kosten van hosting betaalt, is de continuïteit van de website beter te waarborgen: de club is eigenaar van de programmatuur en niet afhankelijk van iemand.

Het overdragen van de programmatuur aan een opvolger is zo gebeurd.

➔ **HOSTING MET INBEGREPEN WEB-DESIGN SOFTWARE**

Als het lastig lijkt om geheel op eigen benen met een gekocht programma de website te maken en de periodieke 'uploads' uit te voeren, is een bedrijf dat niet alleen de hosting verzorgt, maar ook de programmatuur aanbiedt en onderhoudt, een goed alternatief.

Dat kan ca € 200 per jaar kosten (status 2013).

Daarmee is de continuïteit van het onderhoud van de website beter gewaarborgd dan als men eigen software gebruikt.

Bovendien is er veel minder eigen kennis nodig.

En het hosting-bedrijf zorgt er voor dat de software onderhouden wordt en blijft werken.

Een nadeel van "Hosting met web-design software" is dat de mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld de grafische vormgeving en het vorm geven aan foto-pagina's, beperkt zijn.

De combinatie van "Hosting met web-design software" en een (gratis) foto-album programma, zoals JAlbum en Simple Viewer is een alternatief.

→ WEBSITE INDELING

Elke website heeft een welkom pagina of HOME-pagina.

Vandaaruit kun je door op een 'knop' te klikken naar andere (sub) pagina's gaan.

Soms kun je vanuit een sub-pagina weer naar een andere pagina 'navigeren'.

Daarnaast wil je als fotoclub natuurlijk een aantal pagina's met foto's hebben

Een eenvoudig website-ontwerp kan er zo uitzien:

Pagina naam	'Navigatie'	inhoud
Welkom pagina	Hier komt de bezoeker binnen.	Geeft een korte beschrijving van de club (max 1/2 A4-tje), het doel van de club en fotografische thema's (we doen aan architectuur en natuur fotografie, maar niet aan modelfotografie o.i.d.).
Programma pagina	Hier komt je via een 'knop' op de welkom-pagina of via een 'knop' op één van de andere pagina's.	Agenda (de datums van de clubavonden, fototrips en dergelijke). De programma beschrijving (met een download-knop).
Lidmaatschap pagina	Hier komt je via een 'knop' op de welkom-pagina of via een 'knop' op één van de andere pagina's.	Hoe wordt je lid (email? Bellen met het bestuur?), contributie/ Info over kennismakingsbezoek, (verplichte) deelname aan activiteiten en de organisatie daarvan, lidmaatschap Fotobond, toegang tot wedstrijden, begeleiding binnen de club, fotobesprekingen, en foto-trips.
Successen pagina	Hier komt je via een 'knop' op de welkom-pagina of via een 'knop' op één van de andere pagina's.	Beschrijf de successen van de club: wedstrijden, georganiseerde evenementen en tentoonstellingen, geproduceerde foto boeken, etc.
Contact pagina	Hier komt je via een 'knop' op de welkom-pagina of via een 'knop' op één van de andere pagina's.	Namen van het Bestuur, adres clublocatie, aanvangstijden clubavonden en het emailadres of telefoonnummer voor informatie.
Sponsor pagina	Hier komt je via een 'knop' op de welkom-pagina of via een 'knop' op één van de andere pagina's.	Informatie over de club-sponsors, gezamenlijke activiteiten met/door/voor sponsors en clubkortingen.
Foto pagina's	Hier komt je via een 'knop' op de welkom-pagina of via een 'knop' op één van de andere pagina's.	Een pagina met de beste foto's van een thema of wedstrijd; Een pagina met geëxposeerde foto's; Enzovoort. Wel elke maand verversen.....

→ ONDERHOUD WEBSITE

Een website heeft alleen zin als deze actueel gehouden wordt: in ieder geval bij het begin van het clubjaar het programma actualiseren, bij een nieuw bestuur de namen aanpassen en de clubsuccessen bijwerken.

Infobulletin

Leden werven en vasthouden!

Bijlage PR en Programma

Veel succes!